

ששענסטאבאזער

Biblij. Jagiellonske
Minsk
Sw. Aug 19

פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען

פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען

פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען
פרייז 20 גראשען

Piątek 18 lutego 1938

ליכט צינדען 4.36

פרייטאג פ' תשא י' אדר א' תרצ"ח

נוצט אויס די געלעגנהייט פון די ווייסע וואכען

אין דער פירמע

לעדערמאן

אלצע 7 №

אונזער געשעפטס-פריינד יעקב אַנקלעוויטש און פרוי צו דער פער-
לאבונג פון זייער זון יוסף מיט פריי פייגלשע שאַץ ווינשען מיר א
הערצליכען מזל-טוב און די מערלאבטע-א גליקליכע צוקונפט.
אשר מענדלעוויטש און פרוי.

לאירושי נכרתינו הבמיה הגב. לאה ילין
עם ה"א דוד קוינטע
הגנו מאחלים הרבה אשר ועושר
סבא, סבתא, דורים ודודה
משפחת גדלמן, תל-אביב

צו די תנאים פון אונזער פריינד דוד קוינטע מיט פריי. לאַלאַ יעלין
א הארציגען מזל-טוב און א בליהענדע צוקונפט ווינשען
יאקוב גאַפּעל און פאמיליע
מישקאו.

צו דער חתונה פון ה' פיינליך ראַטבארד מיט פריי. אייזיקעוויטש
ווינשט א הארציגען מזל-טוב און א גליקליכע צוקונפט
יוסף גאַלדבערג

יודען פון פוילען

וואס קומען נאך ארץ-ישראל
רייכערן גור די פאפיראסען

פון דער בעוואוסטער פאבריק
מספרו"י תל-אביב

100 פראָא. יודישע אַרבייט. 16 יעהריגע עקוויסטענץ.

די בעסטע אין ארץ-ישראל

לטיף יסמין נרקיס אמיר ישוב

בעקאנטמאכונג

אין מאַך בעקאנט. פרייז - אַנשטאַלט
דאס דער קריסטליכער
פון ה' וויקאנטסי. אלצע וואַלאַנשאַטי № 11
איז איבערגענומען געווארען דורך מיר און איז איינגעקויפן
מיט די נייעסע הינענישטע פרייז-מכשירים.
פרייזען פאַר שערען, ראַזירען צוגענגליכע.
פאַר אַבאַנאַמענטען און אויפ'ן
חודש ספעציעלע פרייזען.
מיט אכטונג

היים לעמפנער

אל. וואַלאַנשאַטי № 11

בעמערקונג: אויף פערלאנג ווערט אהיים בעשיקט שערען
און ראזירען.

Czy to możliwe?...

Za stary odbiornik można otrzymać NOWOCZESNY SUPER LUKSUSOWY

Informacji udziela:
Biuro Sprzedaży
WORLD - RADIO
N. M. Panny 24, w podwórzu.
tel. 25-75.

בנה העורים

ארץ-ישראל - פולניה בע"מ

פ. ק. 425 שדרות-רוטשילד 20 טעלעפאן 442

דעפאזיטען אין לויפענדען רעכענונג און בעשטימטע טערמינען.
וועקסלען אין דאקומענטען צום אינקאסא.
געלד-איבערווייזונגען אין אלע לענדער און ספעציעל נאך פוילען
אלע באַנק - טראַנזאַקציעס צו די בעקוועהמסטע בעדינגונגען.

אכטונג יודישע בעל-הבית'מעס!

ס'איז שוין די העכסטע צייט, אַז איהר זאָלט אין
איער הויזליכען געבוריך בענוצען נאר די
זייה מיט'ן „פישעל“
אויסגעאַרבייט פון די בעסטע מאַטעריאַלען.
געדענקט, אַז די זייף מיט'ן „פישעל“ וועט
זעהר גוט און שפאַרזאַם.
פרובירט נאָר אין מאַך און איהר וועט שוין קיין
אַנדערע זייף מעהר נישט נוצען.
בעמערקונג: אין אונזער פאַבריק, וועלכע עקוויטירט שוין הע-
כער 60 יאהר אַרבייטען סטענדיג בלויז יודישע אַרבייטער.

FABRYKA MYDŁA I. M. DZIUBAS i S-ka

Częstochowa, Fabryczna 1-3.

אכטונג!

צום ענדע סעזאן נעמען מיר אַן אַלערערט

קירושנער = אַרבייט גאַלאַנטעריע

(פוקסען און פעלערינען)
צו זעהר צוגענגליכע פרייזען
רעיעלע אויספערטיגונג. נייעסע פאַסאַנען.
געבר. אַבערמאַן אלמע 1.

לעזט אויפמערקזאַם!!!
די גוט = בעקאנטע קויהלען = פירמע
פון **ל. וויינבלום, יאָסנאַגורסקאַ 21**
מאכט בעקאנט, אַז זי האָט געפֿענט
אַ קויהלען = סקלאַר
אויף **אלצע וואַלאַנשאַטי 41**
וואו ס'ווערט פֿערקויפט אין הירט און דעטייל קויהלען פון דער
בעסטער גרופע **JULJUSZ KAZIMIERZ**, ווי אויך האַלץ-
קויהלען און קאַס. אַהיים ווערט געשיקט קויהלען פון איין
קערץ אָן. בעסטעלונגען ווערען אויך אַנגענומען דורכ'ן טעלעפֿאָן
נר. 13-36, ווי אויך דורכ'ן פֿרוואַט-טעלעפֿאָן נר. 17-01.
פֿרײַזען - מעסיגע.

געוועלשאפט פריינד פון יודישען קינד

אין טשענסטאָווא.

שבת, ד. 19 ד. ח. קומט פאך אין זאל פון „מכבי“

א טאנץ-אורענד

די גאַנצע הכנסה איז בעשטימט פאַר אַרימע קינדער, וועלכע בעזוכען די
יודישע פֿאוועשכנע שולען.
געשמאַקער, פֿיליגער בופעט. פיעל אַטראַקציעס. איינגאַנג 99 גר.

ערקלערונג

אין לייט ארטיקלעל זייער, ריהרעוודניקייט וואס האט זיך בעוויזען
אין טשענסטאָוואָר וועקער "№ 2, ווערט צווישען אנדערן בעמערקט, אז
דער צווייטער שניידער-צען האט זיך גענומען צו סליח'נען ערקלערען מיר,
אז דאס האָבען מיר זיך אויסגעלערנט פון אייערע פראָא. פֿעראיינען. אויב
אונזער ערקלערונג שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט, דאָן קענט איהר
אונז צוזהען צו א געוועלשאַפֿטיק עהרען-געריכט, וועט זיך ארויסווייזען,
ווער עס סליח'נט.

מיט אכטונג
די פֿערוואַלטונג פון II שניידער-צען
אין טשענסטאָוואָר.

FABRYCZNA, i PRALNIA CHEMICZNA „KRYSZTAŁ“

ul. Berka Joselewicza 2 i Warszawska 37.

מאכט בעקאנט, אַז איצט ווערט געוואשען מיט א הערליכען שניי-
בלאָז, וואס איז נאָך בייז איצט אין טשענסטאָוואָר נישט געווען.
כדי צו איבערצייגען הענען דעם די קונדשאפט האָבען מיר
פֿערפֿיליגערט די פרייזען:
אַ קאַלנער מיט א הערליכען גלאַז 10 גר.
אַ העמד — 40

אויך זענען פֿערפֿיליגערט געווארען די פרייזען אויף כעמיש וואשען
און פֿאַרבען. פֿלעקען הערען אַרויסגענומען אויפ'ן אָרט.
ספעציעליטעט: פֿאַרבען לעדערנע קורטקעס

Dr. med.
A. WOLBERG
choroby skórno - weneryczne
POWRÓCIŁ
i ordynuje od 4—7 po poł.
Aleja Wolności № 13
II piętro tel. 13-67.

פֿאַרבעריי און כעמישע וועשעריי

BENETA

פ. יאַסעלעוויטשאַ 11
(געבענאָיבער דעם געוועלען
פון דער קאַפּעלעוואָרניע)
קראַנעס ווערען געוואשען מיט דויער-
האַפּטען שנייגעל-גלאַנץ.

ספעציעליטעט:
(1) אויפֿפֿרישען (פֿאַרבען) אַנדערנע קורטקעס,
(2) פֿאַרבען לויט מוטערען,
(3) דעטאַשירען (אַרויסנעמען) פֿלעקען אָהן וואַשען
אויפ'ן אָרט.
(4) כעמיש רייניגען און פֿאַסאַנירען קאַפּעלעוואָרניע.

דער פֿאַמיליע מאַיאָרטשיק

צוליעב'ן טויט פון זייער ליבע מוטער

שפרה

דריקען אויס דעם טיעפסטען מיטגעפיהל
אבא פֿיליכאַווסקי און פרוי.

מיר בעטייליגען זיך אין צער פון אונזער חבר און מיטפֿאַרבייטער
יודל מאַיאָרטשיק און פֿאַמיליע צוליעב'ן טויט פון זייער מוטער

שפרה

און דריקען זיי אויס דעם טיעפסטען מיטגעפיהל.
דאס פֿערסאָנאַל פון דער שניידער-ווערקשטעל
א. פֿיליכאַווסקי.

א שטראהל אין דער פֿינסטער נאַכט

מיט גרויס פרייר האט דאס וועלט יודענטום בכלל און די יודען פון די לעדער, וואו דער אנטיסעמיטיזם די שוועסטער פֿירט, אויסגענומען די יודע וועגן שנעלען סוף פון דער רומעני-שער צוררי-היהודים-רעגירונג מיט גאנץ אין דער שפיץ.

אמת, קיין גרויסע האַפֿנונגען קאָן מען דערויף נישט ליגען, ווייל נאָך גרויס איז די מחנה פון אינווערש-אים, וועלכע ווילען אונז פּערטיליגען און אפילו די היינטיגע רומענישע רע-גירונג און די רעגירונגען, וואס וועלען נאָפֿרטיגליך אונדז אונטן נישט זיין יודענפֿירינגליך, דאָך איז עס א טרייסט, א שטראהל אין דער פֿינסטער נאַכט. קיין שונאים האט אונז קינמאל נישט געפֿעהלט און אויב עס איז אַ געוויסע צייט אין די געוויסע לענדער געווען שטייל מיט'ן יודען-האַס, מיט די פּערפֿאַנגונגען און ביטערע גרויות, איז עס נאָר געווען אַנאַטעם פּויען; אין דער שטיל אַבער האַבען די אַלע אַנטיסעמיטען געלאָקערט אויף אַ געלע-גענהייט, כדי ווי די ווילדע היות אַרויסצושפּרינגען פון זייערע לעכער און זיך צו וואַרפֿען אויס'ן יוד, אויפֿ'ן שוה פּוורע ישראל.

ווען היטלער איז געקומען צו דער מאַכט און זיין הויפט-לאָזונג איז געוואָ-רען להשמיר להרוג, זענען די אַנטיסע-מיטען פון אנדערע לענדער, וועלכע האַבען געוויסע געוויסע סיבות נישט געהאט דעם מיט אַפֿען אַרויסצוטרייבן געווען יודען, באַלד געקומען מוט, און זאָל מען זאָגען אַפֿען, אָדער אַנטיסע-מיטיזם אין פּוילען האט זיך פּער-שטאַרקט טאַק די לעצטע יאָרהען, זינט דער היטלעריזם בושעוועס אין דייטשלאַנד.

איצט איז צוגעקומען רומעניען, וועלכע האט געוואַלט אין לעבען איינ-פיהרען זעם נוסח אַסכנא. ווי די וויל-דע היינטיגע אַבער אַנזעצער היימישע אַנטיסעמיטען אויפֿגעהויבען די קע-און מיט אַדיסטישער פּריד האַבען זיי געפּייערט דעם נצחון, וואס אין דעם ראָד פון שדיים טאַנץ האט זיך אַנגע-שלאָסען נאָך אַ לאַנד, און שוין האַבען

קורצע ידיעות פון דער וואָל.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אין צוזאמענהאַנג מיט דער רע-גירונג ענדערונג אין רומעניען איינ-געפיהרט געוואָרען מיליטערישער צו-שטאַנד, פּיעל פּרעפּעקטען זענען אַראַב-געזעצט געוואָרען און זייערע אַמטען, וועלכע עס האַבען איבערגענומען מי-ליטערישע לייט, פּאַר די מיליטערישע-טען קומען פּאַר פּיעל פּראָצעסען פון די קוויטטישע כּוּליגאַנעס.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - דער גענעראַל קאַמאַנדיר פון די ענגלישע מיליטערישע קרעפטען אין אַי געב. ווייזעל האט געשטעטיגט דעם טויט אורטייל, וואס איז דורכ'ן היפהער מיליטערישע-גרייט אַרויסגע-טראַגען געוואָרען אויפֿ'ן אַראַבישען טעראַריסטען פיהרער מאַכער-הוסיין. - פון קאַנצענטראַציע לאַגער אין עמי זענען געפּרייט געוואָרען 8 רעוויזיאַ-ניסטען דערנאָכער אויך אַחי-מאיר. - די פּיעריליכע ערפּונג פון פּאַ-סאַזיר-פּאַרט אין תּל-אביב איז גע-שטימט געוואָרען אויף דעם 23 טען ד. מ. ביי דער ערפּונג וועט זיין אַנוועזענד דער הויך-קוואַרטאַל-אויפֿ'ן און ווען ווילט דער "הבמה" אַנסאַמבל, אין דער נאַהענטסטער צייט וועט די "הבמה" קומען אויף גאַסט-שפּילען קיין פּוילען.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - זיי אַנגעהויבען פּאַדערן, און אויך דאָ ביי אונז זאָל מען עפענטליך פּראָקלאַ-מירען דאס זעלבע, וואס אין דייטש-לאַנד און רומעניען. די יודען אין דער וועלט און אי-פּרהויפט אין פּוילען האַבען דער-פיהלט, אָדער די שווערע מאַסע וואָס ליגט שוין אזוי אויך אויף אונז ווערט וואס אמאל אַלץ שווערער און דריקט אַראָב אונזער נאַקען און געמיט. מיר זענען געווען בבחינת פון דעם יודען, וועלכער האט זיך געקלאַנגט פּאַר זיין רבי'ן, און אַזוי איהם ענג און טוב, האט דער רבי איהם געפֿירט אויך אריינגעמען די ציג, און ווען שפּעטער מען האט די קאָזע צוריק אַרויסגע-גען פון שטוב, האט דער יוד פּרייער אַגעטעמט... עס איז אונז אויך גענוג גע-ווען ענג און ביטער, איז נאָך צוגע-

די רומענישע מאַכערייקע...

די רומענישע מאַכערייקע... איך אַוועק צום געל-דער אַליין און מיט איהם געכאַפט א שמועס: - פּאַניע שאַי-זאָג אַיך צו איהם-מילאַ, און איהר האט געטראָפּען ווע-גען דער שנעלער פּמלה פון גאַנאַ, ווייסט איהר דאָך שוין, כאָטש איהר האט זיך אַפּיסעל טועה געווען מיט'ן דאַטום. איהר האט געזאָגט, און ער וועט נישט דערצעהן ביזו או די שלושים און ער האט אויסגעהאַלטען גאַנצע 45 טעג. דאס אַבער איז א קלייניגקייט, אויף וועלכען עס ליינט זיך נישט אַבזושטעלען. נאָר זאָגט מיר, פּאַניע הערמאַניע, דעם ריינעם אמת, צי האט איהר גלאַט געטראַפּען מיט איער נביאות אַדער דאס איז געווען אדורכגעטראַכט דורך איער קלוגען קאַפּ.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - דעם וואָס מיר דער ה' ש. גע-פּעטען-און אַיך וועל אַיך אויפֿקלערען דעם נאַנצען ענין פון אַנהויב ביז'ן סוף. איהר מוזט פּערשטעהן - זאָגט פּריינד הערמאַן-אז יעדע זאָך, וואס געשעהט אויף דער וועלט, מוז האַבען אַ לאַגיאַ, און קיים לייגט מען נאָר אויף דער האַנד, און גלויבט מיר, ווען די דעמאָקראַטישע מלוכות ד. ה. גע-גלאַד, פּראַנקרייך און אמעריקאַ וואָל-טען געוואוסט מיינ אדרעס און וואָל-טען זיך מיט מיר אין דער געהעריגער צייט פּעראַטען, וואָלט צו דעם היינ-טיגען אומגליק נישט געקומען.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - וואס, למשל-ביין אַיך נייערעני צו וויסען-וואָלט איהר זיי געראַטען? - אַיך וואָלט זיי אויפֿגעמישט-זאָגט ה' הערמאַן-א-שטיקעל חומש און וואָלט זיי גאָוועזען דעם פּסוק: עין תחת עין שן תחת שן. ווען זיי אַט די דערמאַנטע מלוכות, וואָלטען אויס-געפיהרט דעם דאָזיגען פּסוק געגען דער מלוכה, וועלכע האט צוגעזען די וועלט-שריפה, ווען זיי וואָלטען מיט

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - האט פּעריזכערט, אָדער וועט אַרויס-געבען אַ צירקולאַר צו די שטאַדט-פּערוואַלטונגען, דאס ביים איבערטראַ-גען די מערק, זאָלען, אַחוץ אַרבעט-טישע טעמים, אויך גענומען ווערען אין אַכט די ווירטשאַפֿטליכע בעדינגונ-גען.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אין רעוואַלוציאַן פון די לעצטע ענדערונגען, זענען די בעזיהונגען אין דער דייטשער אַרמעע זעהר אַנגע-שטרענגט. אַ געוויסע צאָהל דייטשע אַפּיצירען, דערוואַסער 4 גענעראַלען זע-גען ענטלאָפּען פון דייטשלאַנד און גע-פּיענען זיך אויף דער עסטרייכישער טע-ריטאָריע. - אין רומעניען איז געקומען צו אַ רעגירונגס ענדערונג. די אַנטיסעמיטי-שע רעגירונג פון פּרעמיער גאַנאַ האט זיך אַנגעגעבען אין דעמיסיע. די דע-מיסיע איז דורכ'ן קעניג אַנגענומען גע-וואָרען. דער פּאַרטיאַן מיראַן האט געשפּאַרען אַ נייע רעגירונג, אין וועל-כער עס געטיליגען זיך אַ רייה גע-וועזענע פּרעמיערען פון פּערשידענע פּאַרטייען.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אויף דער איינלאַזונג פון קאַנאַ-לער היטלער איז קיין בערעכענענדיקע אַנגעקומען דער עסטרייכישער בונדעס-קאַנצלער, שווינג אַין בענלייטונג פון וויצע-אויסערן-מיניסטער שמירט, וועל-כע האַבען קאַנפּערירט מיט היטלער'ן וועגען נאַרמאַליזירען די פּעסרייכיש-דייטשע בעזיהונגען. דער רעוואַלוציאַן פון די געפּרעכען וועט געוואוסט ווע-רען דעם 20 ד. ה. ווען היטלער וועט האַלטען זיין רעדע אין רייכסשאַג.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - דאס וועט זיין דער ערשטער צייכען, און זיי געהן מיט איהם, מיט דעם שיהרעך, און נעמינזאמען קאַמף, ווען ס'וועט אויסקומען מלחמה צו האַלטען מיט'ן רויטען לויטן. רומעניען-זאָגט ווייטער ה' שאי-האט אַפּער געמאַכט דעם חשבון אָהן בעל הבית. רומעניען האט נישט גע-וואוסט, און דאס, וואס עס מען זיך ערלויבען אַנאַדערע שטאַרקע מלוכה, דאס איז איהר נישט ערלויבט און טאַק באַלד ווי ענלאַנד און פּראַנ-קרייך האַבען געזעהן, און רומעניען איז צו-ווייט פּערקראַכען. האַבען זיי אַיפֿגעהויבען אַ ויצעקו, וואס, אויך די שפּאַניע ביזט דאָ אויף דער חתונה, אויב אזוי וועסטו דיר א שוואַרץ יאהר אויסריכטען, וועלען מיר זיך צו דיר וואַשען, און טאַק באַלד האט מען געגעבען א קוועטש דאָרט, וואו מען דאָרף, און רומעניען האט זיך געפּהילט ווי אין אַ קלעם. ס'איז די רומענער ענג געוואָרען אין אַלע פּאַר די אויגען ענג זיי אַנגעהויבען און שווינדלען און זיי האַבען דער-פיהלט, און אַט-אַט ענדיגט זיך זיי דאס חיות.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - ענטשולדיגט-רייס אין איבער-אויף וויפּיעל מיר איז געוואוסט, פּאַ-ניע שאי, איז דער צורר היהודים גאַנאַ געפּאַלען טאַק נאָר צוליב יודען. אַט שרייבען אַלע צייטונגען, סיי די אויסלעזישע, סיי די פּוילישע און אפילו דער "דווינעק נאַראַדאָווי", און זאָגט מלחמה איז געקומען צוליב דעם, וואס די יודען האַבען איהם אונטער-געשטעלט א פּיסקעל. וואס דאָרט איהר מעהר, אפילו די רומענישע אַנטיסעמיטישע צייטונגען שפּיען זיך נישט צו שרייבען, און דאס שטיקעל ארבייט פון גאַנאַ'ס שוואַרצען סוף האט מען די יודען צו פּערדאַנקען.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - דאס געריכט בעפרייט. אויף א גע-שלאָסענער זיצונג האט דאס געריכט בעשלאָסען אַבזוואַרפֿען די ווענדונג פון דאפּאָטינסקיס פּעריזידינגער וועגען בעפרייטען איהם פון תּפּיסה. גלייכציי-טיג האט דער פּראָקיאָר אַנגעזאָגט צו דערלאַנגען אַ קאַסאַציע געגען דעם אורטייל.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אין עסטרייך איז געשאפּען גע-וואָרען אַ נייע רעגירונג מיט דר. שוש-נינג אין דער שפיץ. אין דער דאָזיגער נייער רעגירונג זענען אריין עטליכע עקסטרעמע נאַציאָנאַליסטען פון מאַס-קירט נאַציאָנישען לאַגער. די יודישע פּאַר-טיערער האַפּען אַפּער, אָדער די דעצע-דירענדער ראָל פון פּאַטענאָרלעדישער-פּראָנאַט" און פון קאַנצלער שווינג איז אַנערבּות, און די פּאַרמלע בירגער-ליכע גלייכפּערעכטיגונג פון די עסט-רייכישע יודען וועט בלייבען אין קראַפט.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אין דער נאַהענטסטער צייט זאָל קומען קיין פּוילען דער נייער רומעני-שער פּרעמיער פּאַסיריאַך מיראַן מיט אַ רעוויזיע ביים הויפט פון דער פּראַ-וואַסלאָווער קירך אין פּוילען, מער-פּאַליס דיאָנאָי. דער בעזוך זאָל אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן איבערנעהמען דעם נייעם אמת פון פּרעמיער אויך טראַגען אַ פּאַליטישען כאַראַקטער. דער ענגלישער קלאַנישען-מיניסטער ארמסבי גאָר האט, ענטפּערנדיג אין פּאַרלאַמענט אויף אַנאַינטערפּלאַציע פון דעם. קאַזעלעט, ערקלערט, אָדער די ענגלישע רעגירונג האַלט ווייטער דעם טיילונגס פּלאַן פון אַי אַלס די בעסטע לעזונג פון אַי-פּראָבלעם און די נייע קאַמיסיע וועט געווייפּטראַגט זיין אויס-צואַרבייטען דעם גענויען טעכנישען פּלאַן פון דער צעטיילונג. דערווייל בלייבען די פּעשטימונגען פון מאַנדאַט ווייטער אין קראַפט.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - אויף דער זיצונג פון פּאַרלאַמענט טאַרישען אַי-קאַמיסיעט אין ענגלישען פּאַרלאַמענט, וועלכע איז פּאַרגעקומען אונטער'ן פּאַרזיך פון דעם. וועדשווארד מיט'ן אַנטויל פון 30 דעפּוטאַטען איז בעשלאָסען געוואָרען צו אינטערנאַצי-נאַל פּרעמיער פּרעמיער טשעמבערליין ווע-גען פיהרען אַנאַנטשלאָסענע פּאַליטיק אין אַי און רעגולירען די עליה נאָך 31 טען מערץ לויט'ן פּרינציפּ פון "ווירטשאַפֿטליכער אויפֿנאַהמס - פּעהיג-קייט" פון לאַנד.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - צו שלאָסען יודען אויב אויך, וועלען מיר איהנען ווייזען, וואָס מיר קאַנען, און זיי האַבען טאַק געוויזען. שלאָגט אַיך אַפּער אַרויס פון קאַפּ, פּאַניע סמאַל, אָדער די מלוכות האַבען געמינט נאָר די יודענס טובה, זיי האַבען טאַק געמינט זיי טובה, נאָר זייער אייגענע טובה, ווייל זיי האַבען נישט געזאָלט, אָדער מערב-שכּן זאָל צוגעקומען אַ פּעריזידינגען. און אזוי ווי דער "מיער-ניק", וואָס דאָרף געזען זייערען די יודע-גע פון רומעניען מיט'ן מערב-שכּן-וועגען זיי צרות און גרויות אויף יודען, האט מען טאַק געמוסט פּרעקען וועגען די ננישות אויף יודען. ביי דער וועלט קומט יעצט אויס, איבערהויפט רומע-ניע איז פּעריזידינגען מיט ביי דער מלחמה תּולה צו זיין אויף יודען, כדי מען זאָל נישט זעהען דעם אמת, אָדער די כּונה איז נאר געווען זיך צו חבּר'ן מיט'ן היטלער-לאַנד.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - און אַט דאס טאַק - פּערענדיגט זיין געשפּאַרען מיין פּוילישע-שטעל-פּאַ-האַב אַיך פּאַרגעזעהען, אַיך האב פּע-רשטאַנען, אָדער עס וועט נישט זיין צו דער האַנד פּאַר ענגלאַנד און פּראַנק-רייך די התקרבות פּון רומעניען צו דייטשלאַנד, וועלען זיי דאָך דערויף רעגירען און במילא וועט רומעניען נישט קאַנען אויסהאַלטען דעם דרוק פון זיינע בעלי-בתי, א דאנק וועמען ער לעבט און אַטעמט, וועט ער מוזען רעוויזירען פון דער דאָזיגער מאַכעריי-קע.

די קורצע ידיעות פון דער וואָל - הערט, פּאַניע סמאַל - זאָגט מיר צום אוועקעהן דער ה' הערמאַן - אַיך וואָלט אַיך נאָך דערצעהען ווע-גען דער גרויסער קאַסאַטראַפּע, וואס וועט געשעהן אין דער וועלט אין משך פון די נאַהענטסטע 4 חדשים, נאָר היות ווי איהר האט נישט קיין צייט, וועלען מיר דאס אַבלייגען אויף אַנאַדערש מאַל. ליינט אַפּער האב אַיך אַיך גע-נוי אויפֿגעקלערט, פּאַרזידינגען האט זיך נישט איינגעגעבען די נאַרישע רוי-מענישע מאַכערייקע...

סמאַל

די „פרייזען-געטא“ פון יודען

פון אל. גאלדבערג

מיט א צייט צוריק איז ארויס גלח טשעסאק מיט א נייער „לומדות“ וואו ער האט דערווייזן, מיט גרויס „בקיאות“, אז יודען אליין שאפען זיך איינער פארן צווייטן געטא, וואו ראיה: די לאגע פון דער פרוי ביי יודען, וועלכע מוז שטענדיג זיצן בע-זונדער, נישט נאָר אויף בעזונדערע בענק, נאָר אפילו אין א בעזונדערע צימער (אין בית מדרש, למשל), אָלע אינגאנצען איזאלירט פון דער געזעל-שאפט. קען מען נאָך אויסטראכטען א גרעסערע געטא?

און אויסגעפיהרט האט גלח טשע-שאק, אז נאָר דאָן, ווען יודען וועלען דערפון אויף אזוי פיעל קולטורעל, אז זיי וועלען אָנשאפען זייערע אייגענע געטאס, ערשט דאן וועלען זיי האָבען א רעכט צו פערלאנגען גלייכע רעכט צווישן מענטשן, וועלכע שטעהען עמיש פיעל העכער פון זיי...

דער גלח טשעסאק געהט איבער ווייטער און דערווייזט, אז יעדער פשוט יוד מאכט יעדן אינדערפריה דריי ברכות: „שלא עשני אשה“, „שלא עשני גוי“, און „שלא עשני עבר“, דאָ הייסט עס, ווערט דורכגעפיהרט אַז אַזוי אַזוי וועלען דער פרוי, גוי און פערניינט, אָלע, אויב זיי יודען איז מעגליך צו פערשארפן די פרוי אין א געטא, זענען זיי אויך גרייט צו איזא-לירען דעם גוי אין א געטא, טאָ מיט וועלכע רעכט קומען זיי איבער פא-דערפון פונם גוי, אָז ער מוז זיצן צוזאמען מיט זיי אויף איין באַנק?

לאָמיר זיך צוערשט פונאנדערקלוי-בען דער דעה ברכה, שלא עשני אשה און דערנאָך וועלען דעם אָרט, וואָ די פרוי בכלל דאָרף פערנעמען ביי יו-דען, און מיר וועלען זיך גלייך איבער-צייגען, ווי ווייט די לומדות פון גלח טשעסאק דערלאנגט.

די ברכה „שלא עשני אשה“ האט געשאפען ר' מאיר (מנחות מ"ג), און זיי בעקאנט, האט טאָע ר' מאיר גע-האט שטענדיג אַ גענאטיווע שטעלונג צו דער פרוי בכלל. גענוג וועט זיין צו דערמאָנען דעם דרש פון ר' מאיר, אויף „וד' ברח את אברהם בפל' (בראשית כ"ד א') זאגט ר' מאיר „שלא היתה לו בת“ (ער האט קיין טאָכטער נישט געהאט) (בבא בתרא ט"ז) און דאס איז גאָר קיין וואונדער נישט. מחמת ר' מאיר האט געהאט א סך איינזשטעהן אין זיין לעבען פון דער פרוי, אָז ער האָט אַנדערש נישט געקענט דערנאָך וועלען איהר... איינערשאטען איז אָבער צוזוגעבען, אָז זיינע פאָמיליע און פאָלקטימליכע דרשות פלעגען שטענדיג בעזונט ווע-רען דורך מאַסען פרויען, וועלכע זע-נען געווען ממש „פען ליבס“ אין איהם, אָזוי ווערט דערצעהלט, אָז איינע א פרוי איז אויף אוי פיעל צוגעבונדען געוואָרען צו זיינע דרשות, אָז דער מאָן איהרער האט דערפאָר זי דורכ-געטריבען פון הויז און האט דערביי געשוואוירען, אָז ער וויל איהר מעהר נישט קענען, סיי דען זי וועט אָנשפייטן ר' מאיר'ן זיבען מאָל אין פנים אַריין... ווען ר' מאיר האט זיך דערפון דער-וואוסט האט ער געלאָזט רופען די פרוי צו זיך און געזאָגט צו איהר אָזוי:

„הער זיך איין, טאָכטער מיין, ביי מיר איז קראַנק געוואָרען אַזויג, האבען מיר די רופאים גערופען, אָז פרוי זאל מיר אָנשפייטן זיבען מאָל אין אויג אַריין, וועל איך געהאָלפען ווערען, בכך, טאָכטער מיין, כ'רעכען אָז דו וועסט מיר נישט אָבזאָגען אין אָז קליינע בקשה...“

די פרוי האט זיך אפילו זעהר גע-שערט, האט אָבער געמוזט נאָכגעבען די בקשה פון איהר בעליבטען רבי'ן און איהם אָנגעשפייגען אין די אויגען אַריין זיבען מאָל. דאָן זאָגט צו איהר ר' מאיר:

„איבער טאָכטער מיין, געה גיך צו דיין מאן און זאָג איהם, אז דו האסט אָנגעשפייגען מאיר'ן זיבען מאָל אין פנים אַריין... (ירושלמי סוטה פ"א ה"ד).

אזוי איז דער פרוי אפילו גע-שערט, האט אָבער געמוזט נאָכגעבען די בקשה פון איהר בעליבטען רבי'ן און איהם אָנגעשפייגען אין די אויגען אַריין זיבען מאָל. דאָן זאָגט צו איהר ר' מאיר:

„איבער טאָכטער מיין, געה גיך צו דיין מאן און זאָג איהם, אז דו האסט אָנגעשפייגען מאיר'ן זיבען מאָל אין פנים אַריין... (ירושלמי סוטה פ"א ה"ד).

אָז זיי האט זיך געזעהן בעזונגען

און כ'מיי, אז ספעציעל א גלח, וועל-כער שווערט דאָך נישט חתונה צו הא-בען האט געמענט פערשטעהן, אז אָז-זונדערן די פרוי פון דעם מאַנספער-פון הייסט נישט נאָר זי צו איזאלירען שוין דער געזעלשאפט פון די מענער, נאָר אפער נאָכער פערקעהרט: איז-לירען די מענער פון דער געזעלשאפט פון די פרויען.

ווען בלעם האט אויפגעוויבען די אויגען און דערזעהן, ווי צניעות'דיג ס'איז אויסגעשטעלט די יודישע מחנה (ב"ב ט'), האט ער אויסגעשרייען: „מה טוב אוהליך יעקב משכנותיך ישראל“ אָבער די היינטיגע בלעם'ס האלטען שוין פיעל ווייטער אין זייער ווילען צו פערשטעלען יודען מיט'ן מויל...

עס איז אָבער אויך מדיא צוזוגעבען עסליכע ווערטער וועגען דער אָנאָל-גיע, וואָס דער גלח טש. וויל געפונען ביי יודען צווישען דער פרוי און דעם „גוי“.

ס'איז אמת, אז דער זעלבער תנא (ר"מ) האט מתקן געווען נישט נאָר „שלא עשני אשה“ נאָר אויך „שלא עשני גוי“ און „שלא עשני בור“ (אומ-וויסענד) (מנחות מ"ג). אָס די לעצטע ברכה (שלא עשני בור) האבען געהאט אָנגענומען אייניגע פון רבי מאיר'ס תלמידים האבען זיך אָבער גלייך אָז-געזאָגט פון איהר צוליב דעם פשוט'ן טעם וויינט אויס מחמת נישט יעדער קען זיך פערנייגען דאס צו זאָגען. משמעות, אז אויך גלח טשעסאָק וואָלט אין בעצוג צו יודות נישט גע-קענט מאַכען אזא ברכה.

אָבער דאס אנבעלאָנג די צווייטע ברכה (שלא עשני גוי) איז אָבער דער נוסח אין דער גמרא „שעשני ישראל“. עס איז בעקאנט, אז בנוגע אָס דער ברכה האָבען די צענזאָרען פון אלע דורות ארויסגעוויזען גרויס ריהרעו-דיגקייט. מיר געפינען ביז היינט אין די סדרים פערשידענע נסחאות. אוי-סער דעם נוסח פון דער גמרא, געפי-נען מיר „שלא עשני נכרי“, שלא עשני עכו"ם, א אָז. ווי אָבער פון אלע גלגולים פון אָס דער ברכה הא-בען די צענזאָרען (געווענליך זענען דאס געווען משמחים) אויסגעקליבען דעם נוסח „שלא עשני גוי“. און דאס האבען זיי געטהון מיט א ביזנער פונה, מחמת, ווי עס איז בעקאנט. בע-נוצען זיך די כתבי הקודש מיט'ן וואָרט „גוי“ נאָר צו בעצייכענען א פאָלק. למשל: „שני גוים בבטנך (יעקב און עשו), ממלכת פהנים וגוי קדוש“ (שמות י"ט, ו). מיר זאָגען אפילו אין

נאָכ'ן נצחון פון די לאָקאטאָרען

(נאָטיצען)

אונדא איז דאס א נצחון א פער-העלטניסעמטיגער פונקט, ווי ס'דאָרף דעסגלייכען בעטראכט ווערען אלס אמת פעהלעניסעמטיגער נצחון דער אומשטאנד, וואָס דאָס מאָל איז דער לאָקאטאָרען שוין דעקרעט ארויסגע-קוי מען פון די געזעצגעבערישע אנשאל-טען נישט קיין פערצוגערטער. האבען דאָך שוין אונזערע געזעצגעבערישע אנשטאלטען אזא מנהג יעדעס מאָל, ווען דער דערמאָנטער לאָקאטאָרען שוין דעקרעט ווערט ארויסגענומען אויפ'ן געזעצגעבערישען ווערקשאפט איהם נאָכמעהר ארומצושניידען און ארומצופען.

גענוג אָנצווייזען קאָסט אויף דער לעצטער גאָוועלע פון 14 נאָוועמבער 1935. אויב אונטער'ן דרוק פון דער לאָקאטאָרען בעפעלקערונג, האבען די געזעצגעבערישע אינסטאנצען בעווי-ליגט צו רעוויזירען דאס דירה-געלד אויף 10 אָדער 15 פראָצענט, און אָבער גלייכצייטיג אָבערשטעט געווא-רען דער לאָקאטאָרען שוין פאָר הא-דעלט פאָרצעלירטע און ניי פערדינגענע לאָקאטאָרען, נישט קוקאנדיג שוין וועגען די איבריגע נאָר ממשות'דיגע בערגע-ניצונגען פון לאָקאטאָרען-שוין.

וואס שייך דעם איזשענען פאָל מיט'ן לאָקאטאָרען-שוין, האט זיך אין די געזעצגעבערישע אנשטאלטען בכלל געשאפען א משונה'דיגע לאַגע: אין דער גאנצער וועלט איז אָנגענומען, אז די אונטערשטע קאָמער אין א פאָלקס רעפּובליקען זאָלן אין האט אין איהר טעטיגקייט הייסענזעכליך אין זין די אינטערעסען פון די ברייטע מאַסען, דאָנענען די אויבערשטע קאָמער ציי-כענט זיך שוין אויס מיט איהר גאָנץ קאָנסערוואַטיווקייט, רעקאָזיאָנערישקייט און זאָרגט קודם כל פאָר די בעזיצענ-דע קלאָסען.

אונזער סיים האט אָבער אין דער בעזעהונג צום לאָקאטאָרען-שוין פער-נומען א בול'ט רעקאָזיאָנעריש, פאָלקס-פיינדיליכע שטעלונג. דער סיים האט בעשלאָסען ענטגליטיג אָבזאָשאַפּען דעם לאָקאטאָרען-שוין. געוויס האבען די מאַסען פערזאָרען פון סיים נישט געהאט די געוואָנטיקטע אָז בעשלוס אָפען אָנצוגעמען, נאָר זיי האבען איהם בכרי צו פערבלענדען די עפענטליכע מיינונג אין א ליידער, אזוי איצט מאַדנעס ראָסיסטישען מאַנסעל, פאָר-שטעלענדיג דעם לאָקאטאָרען-שוין אלס

ס'איז שוין פערצנדיגט די קאָמפּאַניע פאָר'ן לאָקאטאָרען-שוין, וואס די לאָ-קאטאָרען אָרגאַניזאַציעס אין גאנצען לאַנד האבען מיט אזא עקסנות'דיגקייט הויך ריזיגען פאָרנעם פעראַייניגטער-הייט געפיהרט, מ'מעג שוין דעריבער אונטערציהען א סך הפל פון די דער-גרייכטע נצחונות און געליטענע מפלות. און דאָ דאָרף מען מיט אָבסאָלוטער אויפריכטיגקייט פעסטשטעלען, אז שוין אפילו דער אומשטאנד בלויז אליין, וואס אין דער היינטיגער יודענפערסע-רישער צייט איז שונדעסטווענען גע-לונגען די פיהרער פון דער אקציע צו קאָנצענטרירען אָרום די אָריגינע-רוקטע לאָוונגען ברייטע מאַסען לאָ-קאטאָרען אָה אונטערשיד פון נאָציאָ-נאָליטעט און פאָרטי אָנגעהעריגקייט און אָס פון די דאָזיגע אלע פערשי-דענפאַרביגע עלעמענטען אויסצושמי-דען אַזאַיינטייליכען, געאַייניגטען ווילען, מוז שוין אָנערקענט ווערען אלס גאר וואָגיגען נצחון.

א נעוויסער תפילה, אז דאס יודישע פאָלק איז דער איינציגער „גוי“ אין דער וועלט „ומי פעמך ישראל, גוי אחד בארץ“. דעריבער טאָקע האבען די צענזאָרען אויסגעקליבען מיט א ביזנער כוונה פאָר אונז דעם נוסח „שלא עשני גוי“, כדי דערמיט אונ-טערצושרייכען, אז מיר יודען, הייסט עס, זענען גאָר קיין פאָלק נישט...

זענען דערקומען דערנאָך די אנט-סעמיטען און בעהוויסען, אז די גרעס-טע בעלידינגונג פאָר קריסטען איז דאָס וואָרט „גוי“... וואָס עמי הארצים קענען זיך פערנייגען!

דער אמת איז, אז ר' מאיר האט מיט זיינע אלע דריי ברכות געוואָלט אונטערשרייכען איבערהויפט די דריטע „שלא עשני בור“, מחמת ווי בעקאנט, האבען אין יעדע צייטען די פרויען נישט געדאַרפט לערנען תורה (בני די אומות העולם זענען די מענער אויך געווען הונדערט פראָצענט אייגענ-בעסען) אָבער דאָס איז נאָר א דעה יחיד, זיין פערזענליכע מיינונג, די איבערוויגענדע מערהייט פון די חכמי התלמוד (און אויך להלכה) איז, אז די פרוי מוז אין דער געזעלשאפט אָרומ-גערינגעלט ווערען מיט א ספעציעלער השנחה, כדי זי זאָל זיין אומשטאנד ווי געהעריג אָבזוהיסען איהר זיט-ליכקייט און עהרע.

וואָס געהערט, וואָס געזעהן.

כשרות, פשרות... עס האט זיך א וויג געטהון ביי אונז אין שטאדט מיט דעם כשרות-ענין. אזוי פיעל יאהרען באַמבאַרדירט דעם ראַצינאַט און די קהלה און שריי-ען: געוואָלד, כשרות! יודען פערזוי-ניגט אייך נישט, עסט נישט קיין טריפיות, לאָזט נישט שחט'ן ביי די לינקע שוחטים! — און דאס אלעס האט געהאַלפּען, ווי המן דעם גרענער, לע-צע, טענעם אָבער האט דאס כשרות ווערען אָנגענומען א פראַקציע ווערט.

זאָל זיך אָבער דער עולם נישט טועה זיין און מיינען, אז דאס כשרות האט זיך געהירט צוליב'ן טאָראָרעם, וואס עסליכע שטיבעל-פאָליטיקער הא-בען אויפגעוויזען, א נעכטיגער טאָן! פערקעהרט, מיט זייער סומלען מאַכען זיי נאָך קאָליע, דער עיקר איז, וואס דער ראַצינאַט האט, נישט קוקענדיג אויף אלע מכוּשלים און איבערהויפט צוליב דער פערזאָלעכטיגונג פון בריי-טען עולם, דאָך בעוויזען אריינצו-ברענגען אַ שטיקעל אָרונגען אין דאָ-זיגען ענין.

און נישט בלויז די יאָטקעס וועלען מוזען זיין כשר, נאָר אויך די וואור-שטען מאַכער, וועלכע האָבען אויך ליב-אַטיסטעל אונטערוויינדען אין דעם ענין וועלען מוזען האָבען אַ ספעציע-לען גאָמפּען, וועלכער וועט אָכטונג גע-בען אויף דער חברה, צי זיי פיהרען זיך פון חזקת כשרות; אין יעדען פעקיל ווארשט וועט זיך געפינען אַנפּעקטעט קאָרטיל מיט דער חתונה פון ראַצינאַט, אָזוי, אָז פאָר די שאַדעם וועט קענען

ביי זיך אין דערהיים נאָכקאָנטראָלירען, צי די וואורשט איז כשר. בעזונדער, טאָמער מאַכט איהר אַ ברית אָדער אַ חתונה, טאָ זייט געוואָ-רענט, אָז ס'וועט צו אייך קומען דער ראַצינאַט-נאָמן נאָכקוקען, צי אייערע עוונות אָדער פלייש שטאַמען פון לע-באָדער שחיטה, כדי איהר זאָלט נישט אָמאָל געבען צו עפען אונלעגאַל פלייש אייערע שמחה געסט, און די דאָזיגע קאָנטראָל, זאָג איך אייך, ווערט אָרום-געפיהרט מיט אַלע פּיטשעווקעס.

יא, רבותי, כ'האָב אייך שיער פער-געפען צו מעלדען, אָז דאס מיין אויף ווארשאווער 21 האָט שוין משלח גע-ווען דעם לינקען שוחט און זיי לאָזען איהם נישט מעהר איבער דער שוועל, באשר פון היינט אָן מוז אַלץ זיין כשר — אפילו דאס דאָווענען.

ווי אהר זעהט, רבותי, האָלט עס ביי אונז אויף אַ וועג מיט'ן ענין כש-רות...

פיליגע טעג... ווען איהר וועט אדורכגענהן דורך די נייע „אָוועק-געשפּעטען, וועט איהר זעהען גרויסע אויפשריפטען, וועלכע זענען מוריע וועגען 10 ביליגע טעג. ד. ה., אז די אייגענטימער הא-בען פעסלאָסען אין משך פון 10 טעג צו פּאַרשיפען זייערע פּאַרזען ביליגער, ווי אין די טעג פון א גאנץ יאהר.

מילא, אועלכע זאָכען טרעפּען זיך, עס איז נאָכ'ן סעזאָן, די ארטיקלען זענען געבליבען און פּען זיי פּאַר צו ווערען, פּאַרקויפּען מיט זיי פּאַר ביליגער, נאָר א טוף זאָל עס נעמען;

פיליגע טעג... איך בין געווען עדות פון א זעהר אינטערעסאנטען געוועט, וועלכען ביי דע צדדים האבען פערשפיעלט. עס האט זיך געהאנדעלט אין פאָל-געלדען: יעדע וואָך האבען מיך דו יודלעך

א צו קנאפע רעפארם

די טעג ווערן צווייגעטראגן אין סיים א רעגירונגס-פראיעקט צו רעפאר- מירען דעם אומזאץ שטייער. עס איז צו בעמערקען א מערקווירדיגע ערשיינונג, זייט עס איז ענטשטענען דער אומזאץ שטייער איז כמעט יעדעס יאָר, אויב עס זענען נישט פּערהען נייע רעפאר- מען אָרער גאַנצעלע צענדליגע, ערשיינען פּערהענע צירקולאַרען, פּערהענע- גען, אויפּגעברענגען א. א.

עס שפּילט זיך די פּראָגע פּאַרוואָס ראַרף מען גראַד דעם שטייער כּסדר צורעפּאַרמירען, פּאַרוואָס ווערט, למשל, דער ריטשעלט אומזאץ-שטייער אויס- געמאַסטען נאַר אַלט פּראָגע אויף צוויי יאָהר א. א.

אויף דער פּראָגע וועט דער יעצטי- גער פּראָיעקט נאָר טיילווייז געבען אַ ענטפּער, אין אַ גרויסער מאָס זענען אין בעשטאַנד שולדיג די, צוויי קונע לעמפלע, דער אומזאץ שטייער און די פּאַסטעטען, איין שטייער מיט צוויי נעמען.

די רעפּרעזענטאַטיווע וועט רעגולירט ווערען לויט דער קלאַסיפיקאַציע פון אַרט, וואו די אונטערענעמונג געפינט זיך און איז אַ גלייכער פּאַר אַלט אונ- טערנעמונגען.

דער פּראָיעקט פּיהרט אויך איין אַ נייעם פּראָצענט-זאַץ פון אומזאץ. די וואס אַרבייטען אויס פון פרעמדע-מאַ- טעריאַלען וועלען צאהלען נאָר 1,5 פּראָצע. קוים וועט זייער אומזאץ נישט זיין העכער פון 15.000 זל. ביים פּער- קויף פון אייגענע אויסאַרבייטונגען 1,5 פּראָצע. קוים וועט דער אומזאץ נישט איבערשטייגען 50.000 זל. א. א.

דער פּראָיעקט זעהט אויך פּאַר אַ ריטשעלט הכנסה-שטייער פּאַר די קלע- נערע אונטערנעמונגען, וואס וועט דעריבער זיין אַ געוויסע פּערלייכע- רונג.

א יודישער פּראָצעס, וואָס פּעראוראַכט אַ חילול - השם

אין הויז קאַטעדראלע 13 געפינט זיך זייט א סך יאָהרען דער לעקאַל פון דער „אַגודה“. דאס זעלבע הויז געהער צו צוויי שותפים - צום ה' מענדל פּאַנגעל און שפיגעלמאַן.

לעצטענס איז צוליב פּערשידענע סיבות אויסגעבראַכען א סכּסוך צווישען די צוויי הויז ווירטען און ווי ס'ווייזט אויס, כּדי זיך נאָם צו זיין אין הויז- ווירט ר' מענדל פּאַנגעל, וועלכער איז דער פּאַרזיצער פון דער „אַגודה“, האט דער צווייטער שותף אָנגעקלאָגט די „אַגודה“ אויף אַנעקסיסע מיט'ן נאָ- מרשטען תּירוץ, און זיי פּעראומרייניגען די אָביקאַציע א.ד.ג.

דערצו האט מען געשעלט עסליכע צוואַנגיג עדות יודען און קריסטען, וועלכע זאלען דאַרפּען בעשטעטיגען פּאַר די ריכטער, צי די בחורים פון דער „אַגודה“ פּעראומרייניגען די אָבי- ערען.

קאַציע אדער נישט. די וואָך מאַנטאג איז דער פּראָצעס שוין פּאַרגעקומען צום צווייטען מאל, נאָר דער ריכטער, זעהענדיג עסליכע צוואַנגיג עדות, האט ער דעם פּראָצעס אָבערלעבט אויף א צווייט מאל - אין אזא סאַג, ווען ס'וועלען קיין אַנדערע פּראָצעסען נישט פּאַרקומען, כּדי צו קאַנען אויסהערען די אָנגעהויערע צאַהל עדות.

דאס בעווייזען זיך אין די געריכטס- קולאַרען איבער צוויי מנינים יודען, האט ארויסגערופען גרויס אויפזעהען ביי די אַנוועזנדע קריסטען, וועלכע האבען געלאכט פון דעם מאָדעם פּראָ- צעס.

צי וואָלט נישט גלייכער געווען צו פּערמירען אין דער היינטיגער צייט אַוועלכע מיני פּראָצעסען, וואס רופען נאַר ארויס א חילול השם?

גערענקט אין די יתומים!

דער סענסאַטאַווער יודישער בע- פעלקערונג איז גוט בעקאַנט, דער אַנשטאַלט, וואס רוטט זיך, זקנים און יתומים הויז, אין וועלכען עס געפינען זיך און ווערען אויסגעצאלטען 38 זקנים און 72 יתומים.

ביז נישט לאַנג האט דער אַנשטאַלט בעקומען געוויסע סובסידיעס פון מאַ- גיסטראַט און פון דער קהלה, די לעצטע צייט אבער זענען די סובסידיעס זעהר מינימאַלע און דערצו ווערען זיי אינ- גאַנצען נישט אויסגעצאַהלט, צוליב וואס דער אַנשטאַלט געפינט זיך א כּסדר- דיגען דעפּיצייט.

די קוראַטאָרן פון אַנשטאַלט די חשוב'ע פרוי שטאַרקע, שטרענג אַן אלע איהרע כּחות, כּדי צו דעהאַלטען די אינסטיטוציע און דורך דער גאַנצער 20-יעהריגער טעטיגקייט פון איהר פּער- וואַלטען מיט'ן זקנים-און יתומים הויז, האט די פרוי שטאַרקע נישט געהאַט אויב פּילע פּינאַנסיעלע דאַנות, ווי די

לעצטע יאָהרען. די פּערמאַנעליכערע יודישע געוועל- שאפט אין אונזער שטאָדט וואלט גע- קאַנט א סך מיטהעלעמען, און די הערלי- כע אינסטיטוציע זאָל זיך נישט דאַרפּען אזוי מאַכערן. ליידער אבער האט זי נישט די געהעריגע פּערסענדיגס.

כּדי צו פּערשטאַרקען די הכנסות פון זקנים און יתומים הויז, ווערען די לעצ- טע יאָהרען איינגעצאָרדעט אימפּרעזען, וועלכע רופען זיך „אַ באַל אָהן באַל“ און אויך היי יאָהר ווערט אָפּ אימפּרע- זע איינגעצאָרדעט.

דער חוב פון דער גאַנצער יודישער בעפעלקערונג פון אונזער שטאָדט מוז דעריבער מיט אלע כּחות די דאָזיגע אונטערנעמונגען אונטערשטיצען האבענדיג אין זיגען, אַז דערמיט ווערען אונטער- שטיצט די אומגליקליכסטע פון אונזערע ברודער און שוועסטער - זקנים, וועל- כע האבען נישט קיין מעגליכקייט זיך צו פּערידיגען אויף קיין שטיקלע ברויט

קלייניגקייטען

די אמת'ע אינטעליגענטקע... זיי זענען נישט גערעכט, אונזערע שונאים, אויסטראכטענדיג אויף אונז, אַז מיר זענען נישט ערצויגען, אַז מיר האבען קיין טאַקס נישט אויב אמת, פאַר אלע יודען קאַן נישט גאַרעאַ- טירען, אָבער אז עס זענען פּערהענען אויך צווישען אונז, פּיין-ערצויגענע מענשען - דאס איז א פּאַקט, איך וועל אייך פּאַרשטעלען די פּרל. ש, ביז נישט לאַנג האט זי געאַרבייט אין א קריסטליכער פּירמע, נאָר לעצ- טענס, ווען דער נאַרדאָווער בעוואַסט- זיין האט אויסגעוואַכט, האט מען זי פון דאָרט משלח געווען. פּרל. ש. מאַכט זי אָבער פון דעם גאַרנישט און זי דעמאָנסטרירט ווייטער איהר גוטע ערצהונג, אַרויסווייזענדיג איהר סיעפע לייבע צו די שונאים דערמיט, וואס איהר איינציגע צייטונג, וועלכע זי לעזט איז דער „נאַניעץ טעענסטאַכאָוו- סקי“, און דאס נישט בחדרי חדרים, נאָר אזוי ווי זי וואָלט דאס טאַקי גע- וואָלט דעטאַסטירען, לעזט זי איהם ברויט גלי ביי דער מאַניקוויסטקע, ביי דער פּרויווערקע, אין צוקערניע אדגל. דאָס פּרל. ש. איז אזוי צוגעבינדען צו איהר ליבלינגע צייטונג, צום „גא- ניץ“, אַז זי האט איהם אבאנירט, כּדי חס ושלום ווען זי וועט אַמאָל נישט זיין דאָ דיספּאַזירט און וועט איהם נישט קענען קויפּען אין גאַס, זאל זי איהם בעקומען אין שטוב אַריין.

אַס האט איהר אַ מוסער פון אַ יודישער פּרייליין, וועלכע בעשיינט און בעקריינט איהר פּאַל, וויינענדיג אונזערע שונאים, אַז קאָסש זיי האָבען אונז פּינד און העצען געגען אונז, קאַנען מיר דאך זיי לייבע האָבען און אונטערשטיצען.

זאגט אייך וואס איהר ווילט, אָפּ פּרייליין איז ווערמ אכטונג, זי בע- ווייזט דערמיט, אַז זי איז די אמת'ע אינטעליגענטקע...

די גלאַט-כשר'ע בהמה איז נעבעך טרפה געוואָרען.

א כּתה חסידים, וועלענדיג זיין אינ- גאַנצען זיכער, אַז זיי עסען כּשר פּלייש, האבען געמאַכט אַנאַבמאָך מיט און הילפּלעזע יתומים, וועלכע געהן ערשט אויף דער וועלט - און אונזער חוב איז זיי אויסצושטריקען א האַנד. זאָל דעריבער די דאָזיגע אימפּרעזע, וועלכע קומט פּאַר נור איינמאַל אין יאָהר אונטערשטיצט ווערען דורך אַלע- מען מיט דער ברייטער האַנד.

פון „שאָזי“

פּערגאַנגענעם דינסטאַג זענען שוין צאָריקעקומען די 66 קינדער, וואס דער היגער „שאָזי“ האט ארויסגעשיקט קיין אַטוואָקאַט אויף דער ווינטער-קאַלאָניע, וואס די „שאָזי-צענטראַלע האט גע- שטעלט צו דער דיספּאַזיציע פון שטענ- סטאַכאָווער „שאָזי“.

פון דער קאַלאָניע האבען געאַסען 40 קינדער פון טענסטאַכאָו און אומ- פּערגאַנגענעם דינסטאַג זענען שוין צאָריקעקומען די 66 קינדער, וואס דער היגער „שאָזי“ האט ארויסגעשיקט קיין אַטוואָקאַט אויף דער ווינטער-קאַלאָניע, וואס די „שאָזי-צענטראַלע האט גע- שטעלט צו דער דיספּאַזיציע פון שטענ- סטאַכאָווער „שאָזי“.

פונ'ם יודאאיטישען צענטער

מאַרגען, שבת פּונטליך 3 א זייער נאַכט, קומט פּאַר א מסבת פּונג שבת מיט דער בעטייליגונג פון ה' משה כהן, וועלכער וועט רעפּערירען א.ד.ט.: דאַן יצחק אברבנאל און זיין תקופה.

אַכטונג „ושוב“!

היינט, פּרייטאַג, דעם 18 ד. ה. 7 א זייער אַווענד קומט פּאַר אין אייגענעם לעקאַל, צווייטע אַלעע 35, א בשריכטס- פּערוואַמלונג פון 3-טען לאַנדעס-זואַ- מעפּאַהאַר אין קראקא. דעם בעריכט וועט אַנגעבען ה' מ. כראַפּאַרט.

אַלע מיטגלידער און סימפּאַטיקער ווערען געבעטען צו קומען.

זעגען די האדשם-פּאַבליקען פון ראַבינאַט מאכט מען אונז אויפ- מערקזאַם, אַז הילת פּעראינטערעסירטע פּערוואַנגען פּערשפּרייטען יודיות, אַז די היגע ווארשט פּאַבליקאַטען בענעצען פלייש פון אונלענגלעך אדער פרעמדער שחיטה, ערקלערט דער ראַבינאַט, אַז די דאָזיגע קלאַנגען זענען פּאַלש און אַז די דערמאַנטע ווארשט-פּאַבליקען שטעהען אונטער א שטרענגער השגחה פון א ספעציעלען נאמן, וועלכער גיט אַכטונג, אַז אלעס זאל זיין בששרות.

טענהייט.

קאַלאָניע פּערמאַנענט די אלע מיטלען צי האלטען דעם פּולם, אַז ער זאָל כּסדר פּאַרדען נאָך און נאָך.

דער איצטיגער פּראָגראַם, וואָס איז געווען אַ שפּאַגל נייער, האט אלעמען כּפּערדיגט.

מ. קויפּמאַן

„פון שענסטען און בעסמען“

נאַטיצען פון יאַסעלע קאַלאָניס צווייטען קאַנצערט

דער סצענע פּאַרוואָס דען ווידער איז מען געזעסען איידערהיים? גאַרנישט, אָהן שום סיבות, פּשוט דערפּאַר, ווייל ס'פּעהלט ערנסטע בעציהונג צום יודי- שפּן טעאַטער.

שווער צו פּערדיגען מאַראַל, ס'וויילט זיך נישט יענעס זאָגען מוסר. וואלט דאס כאטש געהאַלטען, וואלט נישט דערפּון געלערנט, וואלט אונזער ארבייט אין געוויסער מאָס געווען אַ בעפּרידיגעט.

אַ כאַראַקטעריסטישער ביישפּיל ווי אויב דער עולם האט זיך ליב אַראָב- צונעמען א מוסר-השכל: יאַסעלע קאַ- לאָני, זעהענדיג די בעציהונג און די סקאַדאַליעזע אויפּהיירונוג פון פּיעל אַנוועזנדע, וועלכע האבען געטופּעט, געשריגען, געלייבטען און געלעבטען, אַז ער זאָל דאָס זינגען, יענץ זינגען- האָט געגעבען אַ מאַנאַלאַג (נישט גע- ווען פּאַרעזעווען אין פּראָגראַם) א. נ. ווי אזוי יודען געהען און פּיהרען זיך אויף אין פּוילישען און אין יודישען טעאַטער. דער מאַנאַלאַג איז פּיל מיט ביישיגער איראַניע אויפ'ן אַדרעס פון די יעניגע יודען, וועלכע זענען

מיר האבען זיך גאַרנישט סוּעה גע- ווען, ווען מיר האבען מיט עסליכע וואַכען צוריק אויף דעם אָרט אָנגעווי- זען, אַז טענסטאַכאָו איז אין דער היינטיג פון איהר בעציהונג צום יודי- שפּן טעאַטער אַ ספינקס; אַז דער ער- פּאַגל איז קיינמאַל נישט אַפּהענגיג פּונם גוטען רעפּערטוואַר אַדער אַ- טיטישער פּוח-נאַר פון צופּעליגקיי- טען, וועלכע מען קען קיינמאַל נישט פּאַרזעהן אַדער פּאַראויסזאָגען.

אַ בעשטעטיגונג אויף דעם אויבען- געזאַגעטען קען געבען דער מאַנאַג- דיגער קאַנצערט פון יאַסעלע קאַלאָניע, וועלכער איז זעהר שוואַך בעזוכט גע- ווארען דורכ'ן היגען עולם, כאָטש אויף זיין פּריעהרדיגען מאָל זענען זעהר פּיל מענשען אַוועקגעגאַנגען פון דער קאַסע, נישט קענענדיג שוין בעקומען קיין בילעטען.

איז דער עולם דאס מאל נישט גע- קומען, ווייל ער האט פּריהער נישט געטייגט נישט אמת, מיר ווייסען דאָך, אַז יאַסעלע קאַלאָניע האט דעם עולם גענומען מיט שטורם און מען האט איהם גאַרנישט אַראַנגעלאָזט פון

פּערגאַנגענעם דינסטאַג זענען שוין צאָריקעקומען די 66 קינדער, וואס דער היגער „שאָזי“ האט ארויסגעשיקט קיין אַטוואָקאַט אויף דער ווינטער-קאַלאָניע, וואס די „שאָזי-צענטראַלע האט גע- שטעלט צו דער דיספּאַזיציע פון שטענ- סטאַכאָווער „שאָזי“.

פון דער קאַלאָניע האבען געאַסען 40 קינדער פון טענסטאַכאָו און אומ- פּערגאַנגענעם דינסטאַג זענען שוין צאָריקעקומען די 66 קינדער, וואס דער היגער „שאָזי“ האט ארויסגעשיקט קיין אַטוואָקאַט אויף דער ווינטער-קאַלאָניע, וואס די „שאָזי-צענטראַלע האט גע- שטעלט צו דער דיספּאַזיציע פון שטענ- סטאַכאָווער „שאָזי“.

אינטערעסאנטע פארלעזונג פון לעק פּינקלשטיין

פרייטאג, דעם 25 ד.ח. וועט ווילען אין אונזער שטאָרט דער בעקאָסטער דענקער און ליטעראַטור קריטיקער לעק פּינקלשטיין פון וואָרטע און האַלטען א רעפּערט אין פּיטערלעכער זאָל א.ד.ט. די טראַגעדיע פון דער אַסימילירטער אינטעליגענץ (טויכטוואַנדער אויפ'ן שווייזער).

דער ברייטער יודישער אינטעליגענץ איז לעק פּינקלשטיין גוט בעקאָנט. ווי בעוואוסט האט זיין לעצט ווערק וועגן דער יודישער פּיטערלעכער און אַנאָניקס אין דער יודישער אַרי-גינעלער וויסענשאַפֿטליכער ליטעראַטור, אַרויסגעווען גרויס אויפזעהן אין דער קריטיק און צווישן דער יודישער אינטעליגענץ זיינע אַהענדלונגען וועגן ניי-ערשטע ווערק, וואס ער פער-עמענטליכט אין דער פרעסע, צייכענען זיך אויס מיט זייער טיפן אַנאַליז און ווערן געליינט מיט גרויס אינטערעס. לעק פּינקלשטיין איז אויך א גלענ-צענדער רעדנער, מיטל פון אונז גע-דענקען נאך גוט זיינע גייסטרייכע רע-פּערטען וועגן שלום עליכם'ן און שפי-נאַז'ן, וועלכע האבען איבערגעלאָזט א טיפן רושם הן צוליב'ן אינהאַלט און הן צוליב דער פּראָכטפולער פּאַרס.

איצט וועט פּינקלשטיין האַלטען א רעפּערט וועגן דעם יודיש דייטשען וועלט בעריהמטען שריפטשטעלער פּויכט-וואַנדער - דעם מחבר פון די וואַנ-דערבאַרע ווערק: „די יודישע מלחמה“, „פּאַלשער נירון“ א.א.וו. וועלכער איז נאך דער היטלער-איבערקערעניש גע-צוואונגען געוועזען צו פּראָדוצירן דייטש-לאַנד.

פּערשענליך, אז סיי די העכט-אינטערעסאנטע טעמע און סיי דער רעפּערט האבען אַרויסגעוואָרען גרויס אינטערעס צווישן די ברייטשטע סיכטען פון דער יודישער געזעלשאַפֿט.

שענסטאָכאָך וועט האַבען נאָך צוויי מערק

ווי בעוואוסט, ווערן די אַפּראָוויז-ציע געצווינגען פון דער היגער בעפּעל-קצונג פּעדיגט דורך צוויי מערק: דורכ'ן נאַרוטאַזימאַ מאַרק און וועלענער מאַרק.

עס ווערט מיטגעטיילט, אז די שטאָרט-פּערואַלסונג פּראָעקטירט צוויי נייע מערק, פון וועלכע איינער זאָל זיך געפונען אויף אַטאַטאַני גראַש געבען דער „שענסטאָכאָוויקאַ“ און דער צווייטער, אויף סטאַדאַם.

די ליסטע פון די אַרבייטס-פּלי-טיגע אין יאָהר 1938

די שטאָרט-פּערואַלסונג מאַכט בע-קאַנט, אז ס'איז געוואָרען אַרויסגעלעגט א ליסטע פון די מאַנספּערשונגען, וואס זענען געבוירען אין די יאָהרען 1912, 1913, 1914, 1915 און 1916, וועלכע זענען פריי פון מיליטער-דינסט און זע-נען מחויב אין יאָהר 1938 אַצוקומען די אַרבייטס פּליכט.

די ליסטע איז געוואָרען אויסגעלעגט אין דער אַדמיניסטראַציע-אַפּטיילונג, מיליטערישער רעפּערט, אַפּטיילונג, נו-מער 47 און איז צום אַדורכזעהען סעגליך פון 8 א זיינער פרייה ביז 1 מיטען.

וועלטסטאַנד - פּרונ

גענאַוועפּאָ וועלששינמאַ (אַלע 18) האט מיט'ן ציעל צו בעגען וועלטסט-מאַרד אויסגעטרינגען א גלאַז יאָדינע מיט קרעאַמאַט, אין א שווערען צושטאַנד איז די וועלטסטמערדערין איבערגע-פּיהרט געוואָרען אין שפּיטאַל פון דער אַבזערוועיאַטאָריע, די סיבה איז אונ-בעוואוסט.

פּויליש-קאַמעניץ עלעקטריפּיצירט זיך

די לעצטע טעג אין פּויליש-קאַ-מעניץ פּאַרצוקומען א פּערואַלסונג פון גמינע-ראַט, אויף וועלכען ס'איז גע-שלאָסען געוואָרען צו זענען אַנעלעק-טרייפּיקאַציע פּאַנד אויף איינצוואַנדערן מינימום 15 גאַסען-לאַמפּען.

א בעזוך אויף די צושניידער-קורסען פון „אָרט“

פּוילישע פּינג-פּאַנג-מיסטערשאַפֿ-טען אין טשענסטאָכאָך היינטיגען שבת און זונטאָ קומען פאַר אין טשענסטאָכאָך אין זאָל פון זי פּייערלעכער פּינג-פּאַנג-פּערמאַטונגען וועגען דער מיסטערשאַפֿט פון פּוילען. אין די דאָזיגע מיסטערשאַפֿטען גע-טייליגען זיך די בעסטע פּינג-פּאַנג-שפּילער פון אלע פּוילישע כּפּאַרט-קלוי-בען, צוליב וואס די דאָזיגע זעלטענע ספּאַרט-אַימפּרעזע האט אַרויסגעוואָרען א גאַר-גרויסען אינטערעס.

פּויליש-שמוגלער אַרעסטירט אין טשענסטאָכאָך

די גרעניץ זעלנער האבען אין טשענ-סטאָכאָך פּערהאַלטען צוויי איינוואוינער פון אויבערשליעזען: אַפּקאַר גאַווראַן און פּאַלע טשעלעוואָוץ פון קאַטאַוויץ. די פּערהאַלטענע האבען געהאַט ביי זיך גרויסע פּאַקעטן, אין וועלכע ס'זע-נען געווען פּערפּאַקט 330 פּוטער-פּעללעך.

גאַווראַן און טשעלעוואָוץ האבען געהערט צו א באַנדע, וואס פּערנעמט זיך מיט שמוגלען לעדער-און פּוטער-פּעל פון דייטשלאַנד קיין פּוילען. אין צוואַנענאהנדרעם דערמיט איז אויך אַרעסטירט געוואָרען אין קאַטאַוויץ א געוויסער אהרן טפּאַרשינסקי, וועלכער איז געשטאַנען אין קאַטאַקט מיט די פּערהאַלטענע. טפּאַרשינסקי איז איינגעזעצט געווא-רען אין דער קאַטאַוויצער תּפּיסה, דא-געגען גאַווראַן און טשעלעוואָוץ אין דער טשענסטאָכאָווער תּפּיסה.

א קינד פּערפּרענט געוואָרען לעבעדיגער הייד

אין דאַרף אַלעקסאַנדריאַ, גמינע דזשבוז איז אין דער וואוינונג פון סטאַניסלאָו נואוודזש, בעת איהר אַבזערוועירט געשטאַנען א שרפה פונם איינזעלע. די פּלאַמען האבען אַרומגענומען די סטוב-זאָכען אין דאס קינד, וואס איז געבליבען אָהן אויט-זיכט.

פּוילישע פּינג-פּאַנג-מיסטערשאַפֿ-טען אין טשענסטאָכאָך

היינטיגען שבת און זונטאָ קומען פאַר אין טשענסטאָכאָך אין זאָל פון זי פּייערלעכער פּינג-פּאַנג-פּערמאַטונגען וועגען דער מיסטערשאַפֿט פון פּוילען. אין די דאָזיגע מיסטערשאַפֿטען גע-טייליגען זיך די בעסטע פּינג-פּאַנג-שפּילער פון אלע פּוילישע כּפּאַרט-קלוי-בען, צוליב וואס די דאָזיגע זעלטענע ספּאַרט-אַימפּרעזע האט אַרויסגעוואָרען א גאַר-גרויסען אינטערעס.

פּויליש-שמוגלער אַרעסטירט אין טשענסטאָכאָך

די גרעניץ זעלנער האבען אין טשענ-סטאָכאָך פּערהאַלטען צוויי איינוואוינער פון אויבערשליעזען: אַפּקאַר גאַווראַן און פּאַלע טשעלעוואָוץ פון קאַטאַוויץ. די פּערהאַלטענע האבען געהאַט ביי זיך גרויסע פּאַקעטן, אין וועלכע ס'זע-נען געווען פּערפּאַקט 330 פּוטער-פּעללעך.

גאַווראַן און טשעלעוואָוץ האבען געהערט צו א באַנדע, וואס פּערנעמט זיך מיט שמוגלען לעדער-און פּוטער-פּעל פון דייטשלאַנד קיין פּוילען. אין צוואַנענאהנדרעם דערמיט איז אויך אַרעסטירט געוואָרען אין קאַטאַוויץ א געוויסער אהרן טפּאַרשינסקי, וועלכער איז געשטאַנען אין קאַטאַקט מיט די פּערהאַלטענע. טפּאַרשינסקי איז איינגעזעצט געווא-רען אין דער קאַטאַוויצער תּפּיסה, דא-געגען גאַווראַן און טשעלעוואָוץ אין דער טשענסטאָכאָווער תּפּיסה.

א קינד פּערפּרענט געוואָרען לעבעדיגער הייד

אין דאַרף אַלעקסאַנדריאַ, גמינע דזשבוז איז אין דער וואוינונג פון סטאַניסלאָו נואוודזש, בעת איהר אַבזערוועירט געשטאַנען א שרפה פונם איינזעלע. די פּלאַמען האבען אַרומגענומען די סטוב-זאָכען אין דאס קינד, וואס איז געבליבען אָהן אויט-זיכט.

Lekarz-Dentysta Henryk Lejzerowicz przeprowadził się na ul. Aleja 32 m. 3 telef. 17-57.

KINO „LUNA” ס'גען צוויי גנבים... אדאַלף דימשאַ אויגעצויש באַראַ אין דער הערליכער קאַמפּדיע

ROBERT i BERTRAND אַריגינעלער כאַראַקטעריסטישער הומאַר אין די איבריגע ראַלען: גראַסבונאַ, פּערטנער, טשוויקלינג, סקאַ, זניטש א.א.

KINO „EDEN” טשאַרלז באַיער דער עלעגאַנטער און געפּעהרליכער זשאַן אדטור אין גרייס אַבזענגעבען טייערען פאַר א מינוט גליק

HISTORIA JEDNEJ NOCY רעזיש: פּראַנק באַרואַק. שבת און זונטאָ האַלב 1 א זיינער Więzień Królewski

Kino-Teatr „STYLOWY” Aleja 27. לעצטע טעג דאס הערליכע פּאַרל געליבעט קלאַרק גאַבל אין מירנאַ לאַי אין מעכטיגען לעבענס-דראַמאַ

DLA KOBIETY ליבע, געלעבטער, גליק.

אינטערעסאנטער באַקס - מעש „מכבי” - אַרזשעגוב 27

זונטאָג, דעם 20 ד.ח. פּונקטליך 7 א זייער אַוועקד קומט גאַר אין לאַקאַל פון „מכבי” דער לאַנג ערוואַרטער באַקס מעש „מכבי” - אַרזשעגוב 27. דער מעש האט אַרויסגעוואָרען א גרויסע פּעראַנטעלעכע צווישן די הינע באַקס ליבהאַבער שוין צוליב דעם, וואס „אַרזשעגוב” איז איינער פון די שטאַרקסטע באַקס קלובען אין שלעזיען. קיין טשענסטאָכאָך קומט „אַרזשעגוב” אין איהר בעסטען צוואַנענשטעל. אויך דער היגער „מכבי” טרעט אַרויס מיט זיינע בעסטע באַקסער ווי: גראַנקע, קאַנטאַר, כּוואַט, ווינדמאַן, בערקענשטאַט א.א.נד. עס איז צו האַפען, אז דער מעש וועט צאָהלרייך בעזוכט ווערען דורך די הינע באַקס ליבהאַבער.

ערשטער באַקס-מעש פון „הפּועל”

קומענדיגן זונטאָג, דעם 27 סען ד.ח. קומט פאַר אין זאָל פון „מכבי” דער ערשטער שריט פון דער באַקסער-סעק-קלוב „הפּועל”. זייער יודישען אַרבייטער-פּאַרטי-קלוב „הפּועל” מיהרט לעצטענס אַנאַקסיאָפּ טפּאַיגקייט אויף אלע געביטען פון ספּאַרט, שטיל, אָהן ספּאַראַרעס, ווערט די ארבייט אין אלע ספּאַקעס אַנגע-פּיהרט דורך ענטשפּערענדע אינטער-טאַרען, וועלכע גרייטען צו זייערע ספּאַקעס צו פּערשינדען ספּאַרט-פּער-מעסטונגען.

דאסמאַל איז געקומען די רייה אויף די באַקסער פון דערמאַנטען ספּאַרט-קלוב, וועלכע זענען פּערהעלטעניכטעניג דורך א קינדער צייט בעפרידיגענד צוגעגרייט צום ערשטען אוי-געווענעם באַקסער-שריט. אלס געגנער וועלען די יונגע באַקסער האבען די שוין גענוג-רוטיגירטע באַקסער פון דער היגער „בריאַדאַ”.

עס איז אַפּער צו גלויבען, אז די יודישע ספּאַרטלער וועלען שטעלען א מוטיגע ווידערשטאַנד זייערע געגנער און פון דעם שווערען קאַמף אַרויס מיט פּבּל.

די קעמפּער פּאַר פּוילעניס אונאַב-הענגיגקייט ביים שטאַדט-פּרעזידענט

דער שטאַרט פּרעזידענט שטאַדראָו-סקי האט אויפגענומען די פּערואַלסונג פון קרייז פון די זעלבסטפּערואַלסונגס-אַנגעשטעלטע, געוועזענע קעמפּער פאַר דער אונאַהענגיגקייט, וועלכע צעהלעט אַזענדיך 40 פּערזאָן. די פּאַרשעפּער פון זיי געהן קעמ-פּער פאַר דער אונאַהענגיגקייט האבען אַבזערגעגעבן דעם פּרעזידענט זייערע פּאַסטילאַטען וועגען דינסט סטאַביליזאַ-ציע און נאַרמירען זייערע פּערדינסטען אין הסכּם מיט דער אויטאָנום פון יאַנאַר און פּעברואַר 1938.

די דעלעגאַטען האבען פּאַרגעלעגט דעם פּרעזידענט א גאַנצעליכע ליסטע פון די זעלבסטפּערואַלסונגס-אַנגעשטעלט-ע, צוואַמען מיט דער טאַבאָלע פון די לייגען, וועלכע וואלסטען, לויט זייער מיינונג, געקעט בעפרידיגען די מינימאַלסטע לעבענס בעדערשישען פון די קעמפּער פאַר פּוילעניס אונאַהענג-גיגקייט און גלייכצייטיג געווען אַנ-עהרליכע בעלוינונג פאַר זייער אַרבייט. דער פּרעזידענט האט פּריינדיק אויפגענומען די פּערואַלסונג פון קרייז און פּערשפּאַכען דער דעלעגאַציע, אַז ער וועט טהון אַלץ, וואס ליגט אין זיינע מאַכט, פרי נאַכצוקומען זייערע געזעכטע פּאַסטילאַטען.

Prozok ad BOLU GLOWY KOWALSKINA OLA DOROSUCH ZE ZILKAR PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPY I KATARZE